

Označavanjem pomenutih dela kao krivičnih i navođenjem relevantnih dela kao prekršajnih (čl. 81–83), zakonodavstvo u ovoj oblasti je upotpunjeno, osavremenjeno i usaglašeno sa relevantnim međunarodnim standardom.

Jednostavnom internet pretragom lako je uočiti da ponuda i potražnja za ljudskim organima i u Srbiji i u regionu postoji. Kao razlog se uglavnom ističe teška socijalna situacija. To ukazuje da među građanima postoji svest o pojavi i funkcionisanju crnog tržišta ljudskih organa, a posredno govori i da je siromaštvo u određenim delovima zemlje doseglo kritičnu tačku.

3.3. Trgovina ljudima.

Ustav Republike Srbije izričito je predvideo zabranu ropstva i držanja u položaju sličnom ropstvu, kao i zabranu svakog oblika trgovine ljudima i oglašavanja prodaje ili potrebe za organima ili tkivima uz nuđenje ili traženje materijalne ili njoj slične koristi, na izmeni krivičnog zakonodavstva u cilju utvrđivanja odgovornosti trgovaca, posrednika, lekara, medicinskih tehničara, laboranata i drugih uključenih u proceduru ilegalne transplantacije, kao i medicinskog osoblja koje daje informacije i ohrabruje na proces ilegalne transplantacije ili koje je angažovano da pruža negu u procesu oporavka licu koje je kupac organa, a ne obavesti nadležne organe da je u pitanju slučaj ilegalne transplantacije. Krivični zakonik¹⁶⁶ sadrži krivično delo trgovine ljudima (čl. 388) i kao posebno krivično delo trgovine decom radi usvojenja (čl. 389). Sankcije za ovo krivično delo su približene međunarodnim standardima. Za krivično delo trgovine ljudima (čl. 388, st. 1) predviđena je kazna u trajanju od tri do dvanaest godina, a zakonski minimum je pet godina ako je delo učinjeno prema maloletnom licu (čl. 388, st. 3) ili je rezultiralo teškim telesnim povredama (čl. 388, st. 4). Ako delo učini organizovana kriminalna grupa (čl. 388, st. 7) minimalna propisana kazna je 10 godina, dok se pristanak žrtve smatra irelevantnim ukoliko je upotrebljen bilo koji od nabrojanih načina izvršenja ovog krivičnog dela (čl. 388, st. 10).

Propisano je takođe kažnjavanje zatvorom od 6 meseci do 5 godina za iskorišćavanje položaja žrtve ili omogućavanje korišćenja drugom tog položaja radi eksploatacije ukoliko je učinilac znao ili mogao znati da je lice žrtva (čl. 388, st. 8) i kaznom od jedne do 8 godina zatvora ukoliko je učinilac znao ili mogao znati da je žrtva maloletna (čl. 388, st. 9).

Za krivično delo posredovanja u vršenju prostitucije (čl. 184, st. 1) kazna je minimum 6 meseci do 5 godina zatvora uz novčanu kaznu. Ako je ovo delo učinjeno prema maloletnom licu predviđa se kazna zatvora od jedne do deset godina i novčana kazna (čl. 184, st. 2).

Iako je krivično zakonodavstvo predvidelo oštre kazne za krivična dela trgovine ljudima čime je omogućeno da se kazne trgovci ljudima i oni koji svesno iskorišćavaju položaj žrtve trgovine ljudima, važeći Zakon o javnom redu i miru i dalje propisuje kaznu do 30 dana zatvora i za lice koje se bavi prostitucijom (čl. 14, st. 1). To znači da se kaznama pretilo i onima koji čine prekršaj i onim licima koja mogu biti i žrtve trgovine ljudima (s obzirom da je seksualna eksploatacija među najzastupljenijim oblicima eksploatacije).

Ista situacija postoji kada je u pitanju prosjačenje, gde je lice koje prosi automatski u prekršaju jer eksploataciju propis ne predviđa kao olakšavajuću ili oslobađajuću okolnost (čl. 12).